

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul III,
(CCID)
Nr. 412
Vineri,
17
Iulie
1992
5 lei

Șobolanii din Casa Poporului Vacanță plăcută Lumea ideilor

În locul editorialului am optat, astăzi, pentru un pamflet — subiectivă idee, ca toate ideile, deoarece în lumea noastră cea de toate zilele sintem prea adesea frustrați de viața ideilor; și pentru că din „ideea” prezidentului republicii populare, Iliescu Ion, a fost investit în Consiliul audio-vizualului, dl. Theodorrescu Răzvan. Despre el este vorba — audio-vizualul. Se petrec aici niște chestii de te doare mintea.

Aflăm că în Casa Poporului, construcție megalomană ceaușistică, se fură ca în codru. Asta fiind spusă în parlament, în ultima lui ședință, înainte de vacanța bine-venită (că tot a dormit o „se-lune” întreagă). Adică, niște indivizi (nu-i numesc înși) șoferi ai unor șefi de prin guvern sau parlament demolează, pentru ei, desigur, urlașă construcție comunistă. Drept pentru care un parlamentar a spus: șobolanii din Casa Poporului.

Dar el, parlamentul, ce e? Dar toți cei care știu de „demolarea” acestei înepții ceaușiste ce fac? Nimic! Ba, da! (dialectică absolut originală!) știu dar nu fac nimic. Și nu au făcut nimic în această direcție (poate au făcut în direcția comunistă).

Oricum, oboșiți de atâtea ședințe inutile domnii parlamentari și-au luat vacanță. Foarte bine, poate în vacanță se vor mai gândi și la tre-

burile țării. Chiar și la șobolanii din Casa Poporului, care rod — pentru cine? Dar de șobolani sintem sătui. Și de vacanța parlamentară, așisderea — pentru că ce-au lucrat parlamentarii e tot un fel de vacanță a rațiunii. În lumea ideilor n-au acces.

Deci, „Lumea ideilor” este programată când toată lumea doarme.

Doi MARI vin după miezul nopții să ne spună ceea ce nu știm despre „tragerea la sorti” a primului război mondial, despre „jocul marilor puteri”, despre „trecutul politic” și despre „politica trecutului” — ori despre „rătăciră în pustiu”, despre „memoriile lui Duca” (pe care legionarii l-au dus pe pustie), despre conservatori și liberali — două soluții care se întrepătrund, despre „o galerie de bărbați politici autentici, care au avut conștiința misiunii lor, a intereselor țării, în Marea Unire și despre multe altele. Chiar și despre concepția lui Noica — filosoful — a-propo la toate cele (Cică, Noica era împotriva matematicii — când el era pentru matematică. Dar asta-i altă problemă). Dar să mai amintim problema relației IDEE-NAȚIUNE, și lumea care este, „vizavi”, de lumea posibilă.

Să terminăm, totuși, întru Noica: totul se petrece „INTRU”.

Traian SUCIU

În ziarul de mâine
o discuție cu dl.
MIRCEA DRUC

Episoade de luptă din marea epopee
a eliberării Basarabiei și Bucovinei
(1941 — 1945)

În 22 iunie 1941, Măreșalul Ion Antonescu se adresează armatei aflată în Moldova: „Ordon treceți Prutul”. Cu aceste cuvinte începe marea epopee, „Cruciada contra comunismului”, pentru eliberarea fraților români aflați în Bucovina și Basarabia. Acțiunea se desfășoară ca o furtună, ce doborâ orice opoziție. Corpul Vinătorilor de Munte de sub comanda generalului Gh. Avramescu se afla sub ordinele Armatei a 3-a con-

dusă de generalul Petre Dumitrescu. Atacul s-a pornit spre nord, către Cernăuți, concomitent cu atacul general spre răsărit pe întreaga linie a Prutului. Cu eforturi supraomenești înfringe și zdrobește rezistența înverșunată a armatei bolșevice de pretutindeni, din cazemate sau în

(continuare în pag. a IV-a)

Et. col. (r.) ing.

Eugeniu G. GHEORGHIU

INFORMAȚII... INFORMAȚII... INFORMAȚII...

Asociația „Pro Basarabia și Bucovina” Sibiu

Se convoacă adunarea generală a filialei Sibiu pentru ziua de 18 iulie 1992 (sâmbătă) la ora 11, în sala Studio a Casei de Cultură a Sindicatelor.

Se vor face comunicări foarte importante. Rugăm ca membrii filialei să nu lipsească. Pot participa la adunare și simpatizanții filialei noastre. Comitetul

SAQUADIA — CĂLUȘERUL

În cadrul manifestărilor prilejuate de aniversarea a 130 de ani de etnomuzeologie românească, duminică, 19 iulie, ora 13, va avea loc pe scena în aer liber din incinta Muzeului Civilizației Populare ASTRA un spectacol folcloric deosebit de atractiv oferit de

cunoscutul Ansamblu folcloric „Călușerul” din Orlat, în colaborare cu oaspeții lor din Belgia, membrii Ansamblului Saquadia — Peruwelz. Își dau concursul, de asemenea, îndrăgiiți soliști Lucreția Ciobanu și Viorel Costin.

Spectacol de umor

Azi, 17 iulie a.c. de la orele 17 și 20 la Casa de Cultură a Sindicatelor va avea loc spectacolul extraordinar de

umor cu grupurile Vacanța mare, Biss, Mircea Păcurar, Nae și Oana Crișu și Jeni Nicolau. (L. F.)

La SNCFR a început negocierea contractului colectiv de muncă!

La conferința extraordinară a Federației Sindicatelor Libere Feroviare de Ramură Mișcare—Comercial din România, din data de 8 iulie 1992, sindicatele din regiunile: Brașov (din care face parte și gara Sibiu), Galați, Timișoara (cu excepția stațiilor Rodna și Arad), Cluj, Sindicatul Bucovina — Regionala Iași, Sindicatul Cale Liberă Divizia M.C. — Regionala Craiova și Sindicatul Complex Ploiești, au hotărât retragerea din această Federație. Dintr-un comunicat dat publicității extragem următoarele motivații:

— „Inducerea în eroare cu bună știință a membrilor noștri de sindicat în legătură cu motivele care au condus la organizarea grevelor din mai 1992 și uzarea de fals cu informații în consecință în legătură cu parcurgerea etapei de conciliere, înaintea acestor greve, liderul Federației, Siromascenko Ștefan, prezentând conferinței o hirtie încheiată în cu totul altă ocazie, drept conciliere la conflictul de muncă declanșat în luna mai”;

— „menținerea unei stări continue de conflict artificial între sindicatele noastre și S.N.C.F.R. pe de-o parte și celelalte structuri de putere ale statului pe de altă parte”;

— „împunerea unui statut a susnumitei Federații cu prevederi dictatoriale evidente atribuind liderului o pute-

re nelimitată fără a fi discutat și aprobat în această formă”.

În legătură cu aceste motivații am solicitat opinia liderului Sindicatului Feroviar Mișcare și Comercial, dl. Laurențiu Mihai, care ne-a spus printre altele:

„Greva din mai nu a avut motivație. La Conferința extraordinară s-au analizat gravele greșeli ale lui Siromascenko și ale consiliului director și s-au propus măsuri de reorganizare pentru promovarea apărării salariaților în spiritul legii. Cea mai mare greșală a lui Siromascenko a fost împiedicarea negocierilor contractului colectiv de muncă. Totuși, acest lucru a demarat la 27 iunie a.c. din inițiativa unor oameni cu simțul răspunderii din Sindicatul Diviziei Mișcare al Regionalei C.F.R. Brașov. Negocierile sînt foarte serioase și rezultatul lor va asigura protecția profesională, materială și socială a salariaților feroviarilor ținînd seama de limitele economice în perioada actuală. În reorganizarea Sindicatului Mișcare și Comercial, cel mai important lucru e asigurarea unei serviri continue a economiei naționale în funcție de înzestrarea tehnică. Nu vreau să spun că nu avem probleme nerezolvate de administrație, respectiv guvern, ținînd cont că sintem o întreprindere la dispoziția cetățenilor. Avem divergențe cu poziția actua-

lul guvern în ceea ce privește patrimoniul avut în urmă cu 45 de ani, care nu ne-a fost înapoiat în totalitate (case de odihnă, terenuri, locuințe, hoteluri). Prin hotărâri guvernamentale ni s-a retras administrarea rețelei sanitare, care a trecut la Ministerul Sănătății. Din patrimoniul nou construit se vînd cluburi și imobile unor întreprinzători străini. Totuși după frământările din Sindicatul M.C. al S.N.C.F.R. s-au păstrat oameni de valoare care vor duce lupta sindicală. Sînt șanse ca acest sindicat să fie unul din cele mai puternice din țară. Scenele arătate la emisiunea „Actualități” din 8 iulie, nu ne caracterizează și cerem scuze celor care le-au vizionat”. (E vorba de poziția d-lui Siromascenko — n.n.).

Să sperăm că toate cele re-le se vor îndrepta și la S.N.C.F.R. și mai ales în rîndul Sindicatului M.C. Două lucruri sînt demne de reținut: 1. Începerea negocierilor a reușit să limpezească apele 2. S-a asigurat — cel puțin pentru un an — menținerea în posturi a actualilor angajați ai S.N.C.F.R.-ului. Deci, nici un angajat nu va fi dat disponibil, nu vor exista șomeri. Eventualele reduceri de posturi se fac prin stoparea totală a angajărilor (Ordin nr. 204) sau a ieșirilor naturale (deces, pensionare).

Gabriela BALAN

Până acum doi ani și jumătate nu erau puțini cei care se întrebau căru fenomen se datora numărul mare de creatori artistici din orașul Mediaș. Unii erau de părere că, înconjurată fiind de dealuri, localitatea e așezată ca într-o căldare, astfel că medieșenilor nu le rămâne de privit decât „cerul de deasupra lor”, „legea morală” decurgând din scrutarea Infinitului. Alții susțineau teoria conform căreia noxele, datorate procesului tehnologic de la Combinatul Chimic — Copșa Mică, ajung la Mediaș oarecum sublimat, le creează locuitorilor de aici o tendință de introvertire, consecință fiind numeroasele și valoroasele opere de artă. O altă grupare de „etnologi” consideră că România era o imensă închiisoare și că deținuții aflați în

Mediașul și legea compensării

ea evadau, spiritual, într-o lume evasi-autistă. În acel turn de fildeş numit artă.

Să-i lăsăm pe „specialiști” să decidă care din ei au avut dreptate. Esențialul era că la Mediaș se realizau lucruri frumoase. Poate că bucuria receptării mesajului transmis prin artă era o compensare pentru lipsa libertății.

Dacă până în decembrie '89 „consumatorii” de artă încercau să-și explice procentul mare de creatori din acest domeniu, de atunci încoace ei se întreabă ce s-a întâmplat cu acest „procent” (a murit în „Revoluție?”), eăci cel puțin în acest „sector” Mediașul pare a fi un oraș al sufletelor moarte. Nu se

mai creează artă, sau cel puțin nu se mai publică. Cănaclurile, dezorganizate odată cu revolta „decembriștilor”, au rămas „în aer”.

Poate că în această orbe se manifestă cu mult mai pregnant decât în alte localități procesul atomizării, cetățenii nemaicomunicând între ei pe plan spiritual, complăcându-se într-o existență de tip „brownian”, chiar și aceasta fiind întreținută doar de nevoia aprovizionării cu bunuri de larg consum.

Dacă exceptăm pe cei circa 3000 de credincioși creștini care frecventează diferite lăcașuri de cult creștin, ne punem întrebarea: ce face medieșenii în timpul liber? Căci numărul locuitorilor acestui oraș se ridică la peste 70.000, și, mai mult de jumătate din ei locuiesc în Blocuri! Desigur, vina inactivității culturale nu e a lor. Mă afluam, deunăzi, în com-

pania unor profesori, când unul din ei — mai bine zis „una”, deoarece era o doamnă —, subiectul discuției fiind teatrul, în speță (ne)activitatea trupei din cadrul Casei de Cultură „1 Mai”, al cărei director este domnul Ionel Cioc — acea doamnă, zic, puse la un moment dat o întrebare retorică: „Cine l-a mai pus și pe activistul ala director? Când era subalternul lui Nemes făcea treabă mai bună cu jocurile populare”. „De ce sinteți rea”, i-am zis, „cu un om care a citit câteva mii de piese de teatru din creația universală? Unde mai pui că pe Stanislavski îl știe pe de rost!”.

Eăsind gluma la o parte, ne întrebăm dacă primarul Mediașului, domnul ing. Dionisie Bucur, își amintește de succesele raportate de Teatrul Popular al Casei de Cultură din Mediaș, din vremea când

era dirigit — Teatrul — de doamna Ponciu, care era în același timp metodistă, regizor și actriță. O trupă de teatru condusă de un om cu vocație în acest domeniu, nu numai că s-ar autofinanța, rotunzindu-și veniturile, însă ar și contribui la propagarea și realizarea ideii că arta — de fapt cultura în general — este un liant, un teren unde oamenii sînt obligați să-și anuleze interesele ego(t)iste, precum și ambițiile politice.

Ne-am așteptat la o activitate mai efervescentă a domnilor consilieri în atribuția cărora se înscrie și activitatea culturală. Însă, vorba lui Esop: „Experiența se dobîndește prin suferință”. Probabil că domniile lor nu „suferă” pentru neimplicarea cetățenilor pe tărîmul cultural, poate că fi „doare” doar problematica politică, implicat subsumarea evenimentelor culturale activității partidelor din care fac parte. De aici și lipsa experienței în dobîndirea succeselor.

Iuliu GARDUȘ

Știința și credința

MOTTO:

„Iosif a luat corpul, l-a înfășurat într-un lîntoliu alb și l-a pus în mormîntul nou pe care-l săpase în stîncă el însuși”.

Face senzație și la această oră în oraș, printre sibiieni, chipul Mîntuitorului — reprezentat în negativ pe o bucată de hîrtie. Tehnica fotografică modernă explică azi acest fenomen: pe hîrtie este imprimat negativul care se transpune ulterior redînd chipul lui Iisus. Cei mai mulți care au tinut în mînă hîrtia respectivă au ajuns la concluzia că pentru a fi martorii acestui moment (foarte puțini îl mai numesc miracol) e destul să ai ochi și creier. Credința se exclude sine die. Dar nu întîmplător am ales ca motto cuvintele evanghelistului Matei. Poate să fie vreo legătură între hîrtia cu respectivul imprimen, pe care îl privești timp de un minut concentrîndu-te asupra a trei puncte, după care ai în fața ochilor chipul lui Iisus, și acest lîntoliu care a înfășurat chipul Mîntuitorului? În ziarul „Universul” din 12 aprilie 1936 apărea, sub titlul „Știința și credința de acord asupra unei relieve sfinte. Lîntoliul din Torino, cercetat cu cele mai riguroase metode științifice, confirmă spusele Evangheliilor”, un articol pe tema misterului acestui lîntoliu, despre care se afirmă că păstrează încă trăsăturile lui Iisus.

În 1898 un ofițer francez călugărit, abatele Noguier de Malijay, profesor de fizică la Torino, a avut strășnica idee să ceară fotografierea lînto-

liului. Sareina i-a revenit cavalerului Secondo Pia, excelent fotograf. Cu acest prilej s-a descoperit că lîntoliul purta amprenta unei figuri de o majestate supraomenească: Figura Mîntuitorului. Cînd a scos placa fotografică din revelator, cavalerul a rămas împietrit în fața acestei imagini.

Cronicarii de la „Universul” au pledat în favoarea concluziei că, impregnat cu mirodenii și substanțe rășinoase — cum se obișnuiește — giulgiul s-a înnegrit sub acțiunea sudoarei și a vaporilor amoniacali degajați prin piele. Astfel s-a fixat conturul feței și al corpului și, de asemenea, urmele lăsate de flagelație și de crucificare. Această teorie exclude posibilitatea de-a ne afla în fața operei vreunui pictor genial dar necunoscut, capabil să picteze un tablou invizibil.

În 1934, giulgiul a fost fotografiat de această dată cu plăci sensibile la infra-roșu, confirmîndu-se din nou prezența imaginii sfinte. Pare paradoxal, dar știința consfințește astfel miracolul divin, în spiritul literei evanghelice.

Încă un amănunt, nelipsit de semnificație: pinza sfîntă este lungă de 4,36 metri și lăță de 1,10 metri, are o albeață uimitoare în ciuda mîilor de ani care au străbătut-o; o cercetare amănunțită dovedește că n-a fost tratată cu nimic și că firele poartă în grosimea lor ca și cum ar fi vopsite, două imagini — una din față, alta din spate — ale unui bărbat înalt. Imaginile sînt atât de fin trasate încît cei care privesc lîntoliul cu ochiul liber, nu le zăresc.

Gabriela BĂLAN

Problemele lumesti ale artistului

Au trecut zile bune de la inaugurarea, în Muzeul Civilizației și Tehnicii Populare, a taberei de sculptură. Inițiativa, organizată și finanțată de Inspectoratul pentru Cultură al județului Sibiu, completează tradiția și rafinamentul estetic al construcțiilor durate în lemn de meșterii populari.

Tabăra inaugurată pe 1 iulie a.c. acoperă o perioadă de o lună de zile, sculpturile rămînînd în cadrul oferit de muzeu.

Nu departe de Hanul din Bătrîni e tabăra propriu-zisă unde răsturnate în iarbă sînt estive trunchiuri imense de copaci (stejar și tei) care deja poartă urmele viziunii celor care s-au aplecat asupra lor. Artiștii aflați în jurul lor, îndrăgiiți și de munca grea cu materialul brut, încercău însă un nefiresc aer de blazare. Majoritatea laconici și fără nici un chef de vorbă, etalînd un dispreț metafizic asupra celor lumesti și mai ales asupra administrației taberei.

Dintre ei dl. Arghira evaluează critic cele aproape două săptămîni scurse de la 1 iulie a.c. Lemnele nu au fost mutate, drujbele nu sînt funcționale și se strică repede. În general nu există mijloace materiale pentru a susține un asemenea travaliu, în intenție generos. După părerea dînsului: „Organizarea tehnică și mijloacele tehnice

speram să fie altfel, puse la punct, conform protocolului. Nu avem macara, oameni de ajutor, loc de amplasament. Nu există responsabilitate precisă. Sîntem plasați, ca o minge de ping-pong, de către o instituție altele. Ne-au trîntit o grămadă de lemne

Tabăra de sculptură

și atît... Masa nu e nici ea prea grozavă. Nu am pus problema mîncării dar ne așteptam la altceva. Dimineața mă scol cu scribă și mă tot uit la lemn. Am sentimentul că lucrez degeaba”.

Puția mai tirziu a apărut și domnul director al Muzeului, Bucur Cornelii. După ce și-a notat problemele apărute, ne-a declarat: „Eu îmi

ofer serviciile. Pînă acum am fost prins în alte acțiuni. Din acest moment, de azi, lucrurile vor merge altfel, iar tabăra va avea un caracter prioritar”.

Dl. Rotaru Ilie, responsabil la Hanul din Bătrîni ne-a spus: „Sculptorii s-au plîns... Munca e grea și îi înțeleg. O masă pe zi e plătită la 370 lei de persoană și îi servim conform acestei sume. Cred că totuși exagerează cu nemulțumirile”.

Să fie doar încrîncenarea artistului confruntat cu creația sa? Sau mai mult decît atît?

Gazdele pot, oricum, pleca de la premiza că artiștii aflați în tensiune cu o lume pe care o neagă spre a-și impune „lumea” lor, pot ajunge ușor la neînțelegeri cu cele administrative. Deci, pot fi tratați eu mai multe me-najamente și delicatete.

Lucian FILIP

Supremul artist — Natura

VINERI, 17 IULIE 1992

7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10.00 Actualități • Meteo. 10.20 Calendarul zilei. 10.30 Film artistic: „Omul de pe stradă” (SUA, 1941). 12.30 Super Channel. 12.50 Descoperirea Planetei. 13.10 Ora de muzică. 14.00 Actualități • Meteo. 14.20 Mondomuzică. 14.40 Medicina pentru toți. 15.10 Recital de operă: Mihaela Agachi. 15.25 Televacanța școlară. 16.00 Muzica pentru toți. 16.20 Limba noastră. 16.50 Tragerea Loto. 17.00 Actualități. 17.05 Emisiunea în limba germană. 18.05 Voci din diaspora (I). 18.30 Magazin TV. Toți pentru 1, 4 pentru toți. Partea I. • Top 10. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film serial: „Destinul familiei Howard”. Ep. 30. 21.45 Magazin TV. Partea a II-a. 24.00 Actualități. 0.10 Întîlnirea de la miezul nopții. 1.10 Închiderea programului.

SIMBĂTĂ, 18 IULIE 1992

9.00 Bună dimineața. 9.50 Șahul de laA la Z. 10.00 Actualități • Meteo. 10.10 Ecran de vacanță. 11.10 Alfa și Omega. 12.00 Itinerarii spirituale. 12.30 Ora de muzică. 13.30 7x7. 14.00 Actualități • Meteo. 14.10 Reflecții rutiere. 14.20 Ecran de vacanță: Desene animate. 14.45 Festivalul Ecopop. 15.15 Al doilea război mondial. 15.45 Vedete în recital. 16.15 Magazin cinematografic. 17.15 Un om, un oraș. 18.00 Gong! 18.30 Mapamond. 19.00 De dragoste și dor... 19.15 Telegen-

ciclopedia. 20.00 Actualități. 20.35 Film serial: „Twin Peaks”. Ep. 9. 21.30 Săptămîna sportivă. 21.50 Golden Europe '92. 22.45 Actualități. 23.00 Film artistic: „Contele Dracula” (Italia-Spania-Germania, 1970) 0.40 Rock-panorama. 1.10 Închiderea programului.

DUMINICĂ, 19 IULIE 1992

8.30 Bună dimineața! 9.30 Ecran de vacanță. 10.50 Actualități. • Meteo. 11.00 Lumină din lumină. 12.00 Viața satului. 13.30 Hora satului... la Rășinari. 14.00 Actualități • Meteo. 14.10 Atlas. 14.30 Videomagazin. 18.35 Convorbiri de duminică. 19.10 Film serial: „Dallas”. Ep. 146. 20.00 Actualități. 20.35 Film artistic: „Dempsey” (SUA, 1983). Partea a II-a. 22.10 Show-ul de duminică. 22.55 Actualități. 23.10 Duminică sportivă. 23.35 Maestrii teatrului românesc: Teofil Vlăcu. 0.40 Închiderea programului.

PROGRAM

Monarhie sau Republică?

1. La cîrma Țării Românești, timp de 612 ani, începînd cu Voievodul Litovoi, în 1247 și pînă la Alexandru Ioan Cuza, în 1859, s-au perindat 133 de domnitori. În Moldova, timp de 500 de ani, începînd cu Bogdan, descăleătorul din 1359, și pînă la 1859, pe scaunul țării s-au perindat 141 de domnitori. Numărul deosebit de mare de domnitori s-a datorat luptei pentru putere, intrigilor de culise, intervențiilor Porții Otomane, a imperiilor austriac și ruse, al Ungariei și al Poloniei.

În 1859 s-a înfăptuit în sfîrșit Unirea Principatelor sub un singur sceptru. Sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza, în răstimpul a numai 7 ani, s-au realizat reforme epocale: desființarea iobăgiei, reforma agrară și cea electorală, secularizarea averilor, mănăstirești, promovarea culturii și învățămîntului. Lupta pentru domnie nu a întîrziat să apară. Domnitorul s-a văzut nevoit să abdice. Spre a evita lupta pentru tron, marii bărbați de stat au adus un domnitor străin. S-a dorit crearea unei dinastii. A fost ales Carol de Hohenzolern. La intrarea în țară, acesta a declarat: „Punînd piciorul pe pămînt românesc, am devenit român”.

Domnitorul Carol I nu a greșit, nici nu a făcut o figură de stil. În singele lui și al urmașilor lui a fost înlocuit sînge românesc, gene care s-au transmis din generație în generație, de la Bogdan Vodă pînă la Ieremia Movilă. Prin căsătoria celor patru fiice ale lui Ieremia

Movilă cu descendenții unor foarte distinse familii poloneze, iar în continuare, tot prin căsătorii, sîngele românesc s-a răspîndit în toate casele domnitoare din Europa. De ex.: soția Regelui Mihai I, Anna de Bourbon-Parma, este fiica lui Rene Bourbon de Parma, familie care prin sînge s-a înrudit cu aceea a Movileștilor (cf. „Magazinul istoric” — aprilie 1991, pag. 36-37).

Cei 48 de ani de domnie ai lui Carol I (1866-1914) au avut o mare importanță prin înlăturarea pretențiilor oricărui doritor de a ocupa tronul țării. Perioada de liniște ce s-a stabilit în țară a făcut posibil progresul social, economic și cultural. Ca urmare a războiului ruso-turc din 1877, sub domnia lui Carol I s-a realizat independența țării. În 1913 a fost unificat Cadrilaterul dobrogean cu România. Organizarea armatei, dotarea ei cu tehnici de luptă a constituit un factor benefic pentru țară.

Ferdinand I, nepotul Regelui Carol I, a preluat în 1914 cîrma țării. El a asigurat liniștea poporului prin eliminarea pretențiilor oricărui ambițios ce doreau domnia. După începerea primului război mondial, ascultîndu-l pe sfetnicii săi, s-a îndepărtat de Puterile Centrale. Alături de Franța, Anglia și Italia, în 1916 România a intrat în război. Regele Ferdinand a fost receptiv la eforturile românilor din Transilvania, care luptau pentru Unirea cu Țara. Războiul a fost dificil și a cerut imense sacrificii. Puterile Antantei nu ne-au sprijinit în suficientă măsură. Cea mai mare parte

a țării a fost ocupată de trupele germane. În jurul Regelui Ferdinand s-au reunit marii politicieni ai timpului. O nouă înzestrare a armatei a ridicat moralul soldaților. A doua jumătate a anului 1917 a fost hotărîtoare pentru soarta României. Luptele de la Oituz, Mărăști și Mărășești au adus victoria deplină ostașului român. Anul 1918 a fost cel al Unirii tuturor provinciilor românești într-un singur stat: România Mare.

(va urma)
Vasile GURGIU

— veteran de război —

Cursuri de vară

Universitatea din Sibiu în colaborarea cu organismul de schimburi educaționale româno-britanice BREDEX organizează pentru perioada 27 iulie — 1 septembrie a.e. un program intensiv de cursuri de limbă engleză coordonat de patru studenți ai Universității Oxford. Participarea la aceste cursuri este admisă numai pe bază de înscriere prealabilă. Inscrîierile vor avea loc la secretariatul Facultății de Litere, Istorie și Drept, Calea Dîmbrăvii 34 (între orele 10-13). Informații suplimentare la telefon: 42 36 70.

Invităm la înscrieri pe toți cei interesați de studiul limbii engleze.

ALIMENTAȚIA — factor terapeutic (II)

Medicația începe vindecarea, dieta alimentară o consolidează

Fără a micșora cu nimio rolul mijloacelor medicamentoase sau chirurgicale, pe care se fundamentează terapeutică, trebuie arătat că rezultatul interacțiunii dintre un factor patogen și organism precum și evoluția unei boli depind nu numai de agresivitatea agentului, ci și de capacitatea defensivă a organismului, care este influențată de starea de alimentație a bolnavului. Precînd eu vedea peste distrofiile alimentare primitive (boli prin dezechilibrul cantitativ sau calitativ) și peste unele tulburări digestive, în care adaptarea dietei la particularitățile nutriționale și fiziopatologice ale pacientului duce la vindecarea adeseori spectaculoasă a bolii, fără a fi nevoie de vreun medicament, subliniez că alimentația adecvată contribuie la normalizarea proceselor nutritive și la corectarea defectelor metabolice, stimulează reactivitatea organismului și mărește eficiența celorlalți agenți terapeutici. Numeroase studii statistice și cercetări pe om, au arătat că în cazul unei alimentații deficiente (cantitativ sau calitativ) evoluția bolilor este mai gravă și mijloacele de apărare ale organismului, fagocitoza și formarea de anticorpi, sînt mult mai reduse decît în cadrul unei diete adecvate. Acțiunea diferitelor medicamente depinde în mare măsură de starea de nutriție, efectele obținute la bolnavii alimentați rațional fiind mai bune decît la cei hrăniți necorespunzător, la care insuccesele terapeutice și întîrzierile în vindecare apar mult mai frecvent. Intervențiile chirurgicale, dar mai ales urmările lor și starea ulterioară a bolnavilor, sînt incomparabil mai bune la persoanele cu alimentație adecvată decît la cele cu dietă dezechilibrată. Timpul de formare a cicatricilor și tăria lor, ea și durata refacerii țesutului osos după fracturi, sînt ample influențate de starea de nutriție a bolnavului și de calitatea dietei, insuficiența unei singure trofine esențiale (substanță nutritivă care nu poate fi formată în corp), sau dezechilibrul alimentar putînd expune la întîrzierea vindecărilor. Cînd se judecă rolul alimentației ca factor terapeutic, mai trebuie ținut seama de particularitățile patologiei, de natura bolilor, dacă este acută sau cronică, degenerativă, metabolică (obezitate, ateromatoză, ateroscleroză consecutivă și complicațiile cardiace pe care le generează, diabetul, caria dentară, reumatismul cronic, litiaza biliară etc.). Alimentația este mai importantă decît terapia medicamentoasă, iar succesele obținute prin medicamente sînt mai reduse decît cele pe care le poate da o dietă dirijată.

(va urma)

Dr. Gheorghe GHISE,

medic primar — Nutriție și boli metabolice

Copșa Mică — VALEA PLÎNGERII

Umerii dealurilor prăbușite, îngenuchează la malul Tîrnavei Mari, lăsîndu-și durerea să curgă la vale, pentru a vesti lumea, arătînd necazul acestor locuri.

Dacă ajungi la Copșa Mică și deschizi brusc ochii, privirea se lovește și parcă devine mai lenșă din cauza tonurilor de gri care ureă spre negru, un negru perfect pe care îl simți alergîndu-ți prin corp, o dată cu plumbul care intoxica sîngele. Copșa Mică este un oraș care deține multe recorduri greu de egalat și greu de crezut. Pe o fotografie făcută din satelit, deasupra României, zona Copșa Mică apare ca o pată neagră distinctă, pată care evidențiază o adevărată dramă ecologică. Din satelit se vede doar atît, de jos în schimb pot fi văzute flori negre, fructe negre, păduri negre, animale negre, lanuri de

grii negre, eaze negre și mai ales viața neagră de care nu știi cum să fugi mai departe.

Aici este una dintre cele mai poluate zone de pe Terra și șansa ea ea să fie transformată și depoluată, în următorii cîțiva zeci de ani, este minimă.

Record de îmbolnăviri profesionale, cunoscînd cazuri în care pînă și copiii sufereau de aceste boli.

Ceața care plutește deasupra Tîrnavei Mari, împiedică noxele emanate, să se răspîndească la mari înălțimi, întinzînd norii negri de-a lungul văii, de la Sighișoara la Teiuș, făcînd din frumoasa vale, o Vale a Plîngerii, unde albul devine o culoare care stîrînește mirarea. Rar există în amintirea copiilor zăpadă albă și ei știu că iarna se duc la sîniuș pe o crustă de zăpadă neagră dea-

supra căreia se răsfăță negrul de fum și particule de minereu exploatat la sute de km distanță și prelucrat aici.

Cei care poposesc în gara din Copșa Mică pentru prima oară nu pot să înțeleagă exact ce se întîmplă în jurul lor. Își privesc hainele înnegrite în cîteva minute, palmele murdare după ce au atîns o bancă, o ușă sau un perete, pantofii pe care odihnește un strat fin de praf negru. Aici poți să-l înțelegi pe marele regizor Tarkovski și să te erezi în Stalker într-o stranie zonă, ruptă de realitate. Dacă treci o singură dată prin Copșa Mică nu poți înțelege fețele negre ale celor care ies din schimburi, nici abrutizarea lor și îmbătrînirea înainte de vreme, cum de asemenea, nu poți înțelege nici privirea opacă și lipsită

de speranță a celor care muncesc aici.

De toate acestea se pare că nu este nimeni de vină. Economia românească are nevoie de negru de fum, Stibiu, Bismut, Zinc, Plumb, Aur, Argint așa că nu poate fi închisă Copșa Mică. Nu pentru faptul că ar intra în șomaj cei de aici, nici pentru faptul că zeii de mii de mineri din exploatarea de minereuri de metale neferoase ar rămîne și ei pe drumuri, ci pentru faptul că ceilalți cîteva sute de mii care lucrează cu ceea ce se produce la Copșa Mică nu ar mai avea de lucru, ci pentru că produsele de aici sînt probabil cu mult mai ieftine decît cele de pe piața externă.

În interiorul celor două întreprinderi, negrul parcă este mai negru, ochiul devine daltonist, căutînd disperat o pa-

tă de culoare. Totul pare în ruină. Sub dealurile prăbușite sînt ziduri prăbușite, clădiri înnegrite, eu tencuiala căzută, fără geamuri. Bălți mari puturoase în care plutește o mătase a broaștei și ea neagră. Totul pare mort și dacă nu ar fi coșurile înalte prin care se strecoară vicleanul fumului negru și greu, ai fi tentat să te erezi în decorul unui film de anticipație care descrie lumea după un război atomic.

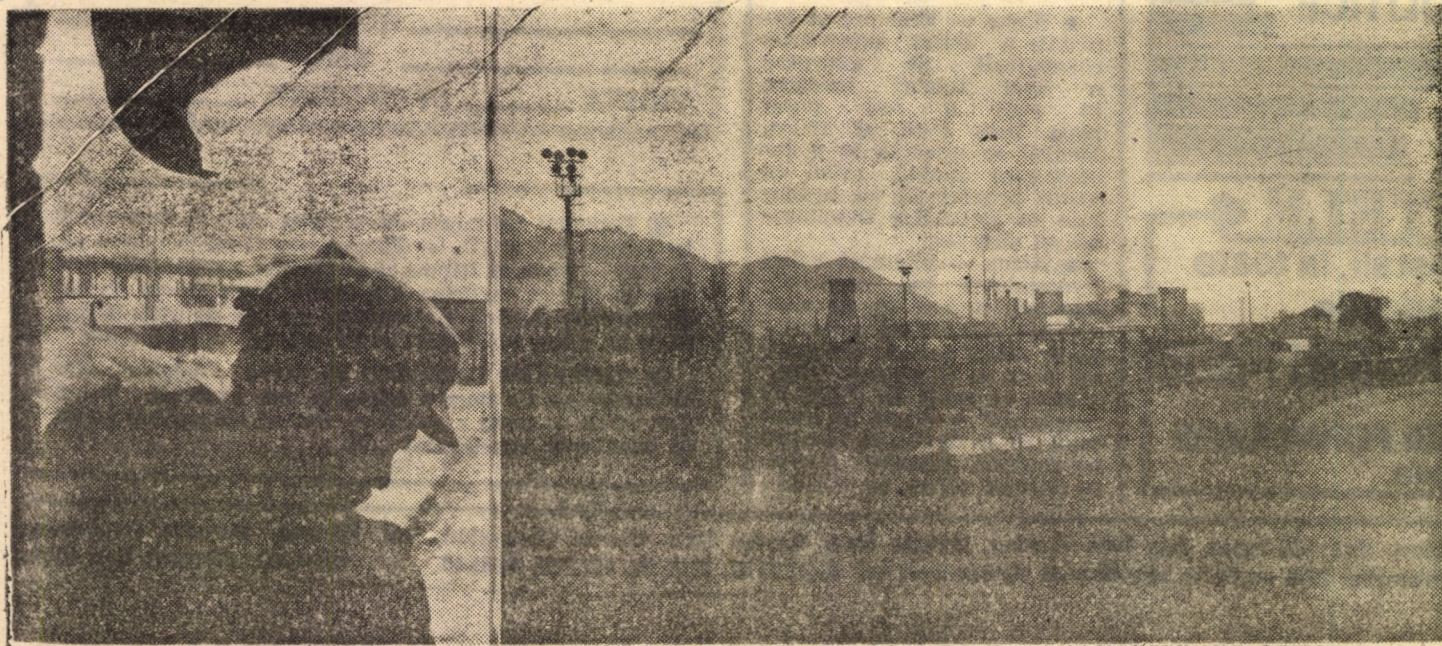
Mii de pași, de-a lungul celor două întreprinderi însoțiți de tăcere. Undeva după niște mașini de pompieri, cîndva roșii, se aud voci. Deși e plină zi, eu greu pot să disting siluetele și fețele negre, de negrul peretelui. Oamenii au ieșit la o țigară. Cizme negre, salopete negre, fețe negre, țigări negre, doar jarul și fumul au culori care par nefirești. Oamenii sînt tăcuți și cu greu poți scoate cîteva vorbe de la ei.

Muncesc greu, pe bani puțini, în condiții de nesupunat. Unul tină dorește să ne arate și ne conduce pe niște scări întortocheate spre filtrele în care coboară intrînd în praf negru, pînă la git. Dinăuntru se aud bătăi surde ca un puls îndepărtat și rar.

Pantofii se îngroapă în stratul gros de praf fin. Mîinile îmi sînt negre și o oglindă îmi arată că și fața este la fel.

Deși am trecut de sute de ori prin gara din Copșa Mică, acum mi se pare mai dezolantă decît oricînd. Din tren arunc o privire spre dealurile îngenucheate, cu umerii prăbușiți, la malul Tîrnavei Mari, ducînd o parte din tristețea Văii Plîngerii cu mine.

Dan Ioan BOGDAN

Mica publicitate

VINZARI

• Vind birou nou. Preț informativ — 20 000 lei. Telefon 42 51 18. (1049)

• Vind video recorder Samsung, cort 4 persoane, butelie turistică (poloneză), bicicletă Pegas. Tel. 92/42 38 83. (1046)

• Vind televizor alb-negru „Diamant S” — 17 000 lei. Telefon 92/42 70 94. (1048)

DIVERSE

• TAVI REISEN transportă persoane, colete, băi, până la K&M. Obținem asigurare medicală. Telefon 92/43 11 57 sau 92/43 12 93. (1020)

• Transport persoane și marfă cu microbuze, autocamioane, camioane, urban și interurban. Telefon 44 65 20. (CEG)

• GERMAN EXPRES vă invită în Germania, cu autocarul în 20, 31 iulie; 10, 22 și 31 august — 11 000 lei. Telefon 44 46 48. (1009)

DECES

Regretăm cu adâncă durere în suflet stingerea din viață a dragului nostru soț, tată, bunica și socru

NICOLAE POPA

— 82 ani —

(Alămor)

Înmormintarea va avea loc sâmbătă, 18 iulie a.e., ora 13, în cimitirul din Alămor. (1045)

Episoade de luptă din marea epopee a eliberării Basarabiei și Bucovinei (1941-1945)

(urmăre din pag 1).

cîmp deschis, prin lupte la baionetă, de mare bravură. În zona de nord-est s-a ajuns la Moghilev. În 17 iulie 1941, la ora 3,45 se primește misiunea de a se forța Nistrul, prin neutralizarea puternicei linii de fortificații „Stalin”, în zona Koslov — Llesovski — Henikovski. Prima atacă brigada I Mixtă Munte, sprijinită de 22 baterii de artilerie ușoară, cu două divizioane (52 și 57) de artilerie grea și atacuri prin surprindere a escadrilelor germane Stukas, asupra cazematelor din linia fortificată. În dimineața zilei de 18 iulie 1941, trei batalioane de vînători de munte se aflau la est de Nistru și primeau asalturile disperate ale inamicului, care aveau scopul de a-i arunca peste Nistru. După lupte foarte grele încercarea inamicului nu a reușit.

În zilele de 18 și 19 iulie, breșa s-a mărit, iar Brigada I Mixtă Munte a reușit să treacă și restul forțelor, precum și artileria și pionierii de care dispuneau, consolidându-se terenul cucerit, pregătindu-se de un nou atac. În seara zilei de 18 iulie 1941, se pornește un atac puternic în direcția satului Honikovski și a mîlțimilor din jur, de unde se formau și atacau unitățile inamicului. Lărgindu-și capul de pod, unitățile de vînători de munte au fost puternic întărite și au pornit în urmărirea inamicului, care se retrăgea în mare pripă, pentru a nu fi încercuit. Prin Ordinul de zi dat de Armata a 3-a se arată pierderile suferite: 172 morți și 340 de răniți. Și în alte puncte ale frontului, succesul trupelor românești este același, nu fără pierderi în vieți omenești, materiale de luptă etc. În zilele următoare luptele continuă fără întrerupere. Alte două ordine de zi ale Ar-

matei a 3-a arată faptele eroice de arme din cadrul aceluiași acțiunii de fortare a Nistrului în zona superfortificată a liniei „Stalin”. Astfel: Brigada 4 Mixtă Munte, în 20 iulie 1941, dispunând de mijloace foarte reduse, reușește cu atacuri executate prin surprindere să treacă Nistrul la sud de Ojevo și să ocupe malul stîng, pe care nu l-a părăsit cu toate contraatacurile date de inamic. La punctul de trecere s-a evidențiat locotenentul Radu Mihail din Batalionul IV Vînători de munte, decorat ulterior cu „Ordinul Mihai Viteazul cl. a III-a”. În luptele de la cota 254 și pădurea Tekliwka, terenurile sînt pierdute temporar și apoi recuperate prin luptă cu atacuri succesive și lupte corp la corp. În aceste lupte își pierde viața însuși comandantul grupului 9 vînători de munte, colonelul Rotenburg din Sibiu, care în fruntea unității sale pierde

500 de oameni (morți și răniți, din care 50 de ofițeri).

Aceste două zone de trecere, mai sus menționate, dau o imagine veridică și zguduitoare a eroismului legendar dovedit de Brigada I Mixtă de Munte și Brigada a IV-a Mixtă Munte, împreună cu alte unități din Corpul Vînătorilor de Munte, care s-au acoperit de glorie și de recunoștința națiunii române. Colaborarea tactică și strategică între marile și micile unități a fost perfectă, conducând nemijlocit la eliberarea teritoriilor răpite în mod samavolnic.

La sfîrșitul războiului, Stalin, printr-un act de putere neloyal, a sfidat dreptul de secole și prin înțelegerea Ribbentrop — Molotov a rîpă Basarabia și nordul Bucovinei de la România, anexîndu-le la U.R.S.S. unde se află de 47 de ani. Nordul și sudul au fost anexate Ucrainei, iar în partea de mijloc rămasă s-a creat Republica Moldova.

FACEA — UN MIRAJ IUGOSLAV?

Sarajevo — Peste un milion de căsătorii mixte din fosta Iugoslavia vor continua să reziste, în ciuda războiului dintre cele trei etnii principale din Iugoslavia. Eforturile de pacificare continuă. Obstacolele sînt multe. Lordul Carrington s-a întîlnit miercuri la Londra cu liderii etniilor sîrbe, musulmane și croate, iar noul premier venit de pe meleaguri americane, Milan Panici, a sosit la New York la sediul O.N.U., venind de la Paris. Englezul Hurd (președintele în exercițiu al Comunității Europene) își încheie azi un turneu în Iugoslavia, iar președintele francez Mitterrand depune tot zeul pînă la alegerile din noiembrie, pentru a se face simțit rolul important al formației militare din Franța. În Marea Adriatică, de ieri, acționează pe lîngă navele Comunității Europene și cele ale N.A.T.O. Ofensiva sîrbă din Bosnia, continuă. Existența unor orașe locuite de croați, în Bosnia, este amenințată. Mii de refugiați creează probleme statelor vecine: Slovenia și Ungaria.

FLASH

• Roma — Trei ore și jumătate a durat intervenția chirurgicală de extirpare a unei tumori benigne, la care a fost supus papa Ioan Paul al II-lea. Medicii se așteaptă la o înșănătoșire rapidă, astfel ca vizita programată în octombrie în Republica Dominicană, să aibă loc.

• Atena — Miercuri a fost înmormîntat pe cheltuiala statului, tînărul de 23 ani, victimă nevinovată a atentatului comis asupra ministrului grec al finanțelor. Organizația teroristă de stînga „17 noiembrie” a folosit în atentatul de o deosebită cruzime un proiectil „Bazuka”. Ancheta poliției elene, în clădirea

CONCLU= DENT...

Aflăm cu bucurie, că dl. MIHAI ALBU, pe care eu am în urmă l-am admirat ca sportiv, stabilit azi în Germania, se află într-o scurtă vizită în Sibiu natal. Așa cum ne-a obișnuit și cu prilejul altor treceri pe acasă, domnia sa a sosit și cu ajutoare pentru Leagănul de copii și cu niște frumoase cadouri pentru baschetbaliștii sibiieni. Andrei Ianușevici Vișinski este, în continuare, cetățean de onoare al Sibiului.

de unde s-a tras, este sterilă. S-a aflat doar că teroristii s-au instalat cu 2—3 zile înainte în apartamentul respectiv, fără a li se cunoaște identitatea.

• Ierusalim — Duminică sosește în Israel ministrul de externe american J. Baker. Luni se va întîlni cu o delegație palestiniană, marți va fi în Liban și Siria, miercuri în Egipt și Arabia Saudită, iar joi își va încheia turneul în Orientul Mijlociu.

• Alger — Liderii ai Fron-

tului Islamic, au fost condamnați, după tulburările anti-guvernamentale provocate de ei cu pedepse pînă la 12 ani închisoare.

• Tbilisi — Trupele gruzine au fost retrase din Osetia de Sud, lăsînd în regiune o forță-tampon a C.S.I.

• Moscova — „În relațiile cu Chișinăul, războiul e singura cale posibilă”, au declarat separatistii din Transnistria, sosiți în capitala rusă.

Mariana CHIRIAC

• P.N.T.G.D. — Tineret, prin intermediul ziarului „21 — RADICAL” vă oferă șansa unor premii substanțiale. Premiul etapei a VII-a este oferit de firma S.G. „ATC” SRL (str. Nouă nr. 47) și constă într-un aparat de radio — import.

CONCURSUL „AS”

Cupon de participare-etapa VII

1. În vremea cărui domnitor a fost construit Palatul Cotroceni?

- a) Constantin Mavrocordat;
b) Constantin Brîncoveanu;
c) Șerban Cantacuzino.

2. Care este cea mai lungă peșteră din România?

- a) Scărișoara;
b) Topolnița;
c) Polovraci.

3. Cine a fost supranumit „Soarele muzicii”?

- a) Mozart;
b) Beethoven;
c) Verdi.

NUMELE _____ PRENUMELE _____

ADRESA _____

TEL. _____

VIRSTA _____ SEMNATURA _____

■ Depuneți cupoanele cu varianta corectă (încercuți) la adresa: P.N.T.G.D. — Tineret, str. G-ral Magheru nr. 3; 2400 — Sibiu ■ Ultima zi de primire a cupoanelor este vineri ■ Pot participa toți tinerii între 14—24 de ani ■ Tragera la sorti și premierea are loc sîmbătă la ora 17,00 la sediul P.N.T.G.D. — în prezența concurenților.

■ RETINETI! Participînd la ciclul „Dialoguri săptămînale” — în fiecare miercuri, ora 17,00, la sediul P.N.T.G.D. — aveți o șansă în plus să răspundeți corect la întrebările concursului „AS”.

ZIARUL

O PUBLICATIE PENTRU TOATA LUMEA

REPORTAJE
COMENTARII POLITICE
OPINII
ANCHETE
INFORMATII
PUBLICITATE

ABONAMENTELE

Se fac la factorii poștali, la toate oficiile PTTR și la redacție

REDACTIA EXECUTA PENTRU PUBLIC:

➔ XEROCOPII.

➔ MULTIPLICARI FORMULARE

la prețuri convenabile.